

Polska Szkoła Plakatu
- **geneza, ewolucja, kontynuacja, tradycja**

Mateusz M. Bieczynski
(kierownik projektu)

Popularno-naukowe streszczenie

Celem badawczym jest rekonstrukcja historii ukształtowania się pojęcia Polska Szkoła Plakatu oraz odtworzenia właściwych desygnatów tego pojęcia, jak również wypełnienie luk w polskiej historii sztuki odnoszącej się do historii polskiego plakatu powojennego, zarówno w jego aspekcie produkcyjno-artystycznym, jak również aspekcie formalno-organizacyjnym.

W historii powojennego plakatu polskiego, który w naszym kraju osiągnął wyjątkowo wysoką rangę w całym obszarze sztuk plastycznych, największe rolę odegrało zjawisko określane mianem „polskiej szkoły plakatu”. Istniejące od dziesięcioleci w świadomości społecznej i obiegu kulturalnym, nie doczekało się wyczerpującej analizy i próby precyzyjnego określenia ram czasowych tego zjawiska. O ile w czasie jego trwania, w latach 50. i częściowo 60. nie budziło kontrowersji, było czymś oczywistym, o tyle w miarę upływu kolejnych dekad pojęcie „polska szkoła plakatu” zaczęło się rozmywać tak co do uczestniczących w nim twórców jak i lat je obejmujących. A szczególnie w ostatnim czasie, kiedy zaczęło pojawiać się szereg publikacji poświęconych generalnie polskiemu plakatowi, tak wydawanych drukiem, jak i na portalach internetowych, znajdują się już nie tylko nieścisłości, ale wręcz przekłamania i stwierdzenia całkowicie niezgodne ze stanem faktycznym. Celem podjętych badań byłoby określenie genezy samego terminu „polskiej szkoły”, wskazanie na uwarunkowania polityczno-społeczne sprzyjające jej powstaniu, zakreślenie ram czasowych zjawiska i podziałów na poszczególne fazy rozwoju. Istotnym elementem badań byłyby charakterystyki ważniejszych przedstawicieli „polskiej szkoły plakatu”, ich rola (teoretyczna, artystyczna, pedagogiczna) na ukształtowanie się samego zjawiska, jak i jego ewaluacji. Ważne będzie wskazanie końca zjawiska, jego przyczyn i scharakteryzowanie sytuacji polskiego plakatu po „polskiej szkole” – jakie uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne zadecydowały o wyczerpaniu tej formuły. Plakat polski nadal interesująco się rozwijał, ale już w zupełnie innej postaci. Dla właściwego określenia miejsca „polskiej szkoły” w całościowych dziejach polskiego plakatu konieczne będzie zbadanie przekształceń plakatu w kolejnych dekadach, co najmniej do końca XX w. i opisanie kolejnych faz rozwojowych i to zarówno głównego nurtu, jak i wybitnych indywidualności z lat poprzednich, których dalsza droga artystyczna wyłamała się spod wspólnego mianownika i zmierzała bardzo osobistymi torami. Ważne będzie też określenie oddziaływania „polskiej szkoły” na plakat w świecie, jak i oddziaływanie aktualnych tendencji tak w sztukach warsztatowych, jak i projektowych na plakat polski.